

----

**Fehéregyházán** (valamint Segesváron és Marosvásárhelyt) 1999. július 30. és augusztus 1. között a fehéregyházi Petőfi Sándor Művelődési Egyesület, és a Romániai Magyar Demokrata Szövetség ügyvezető elnökségének szervezésében (a kiskunfélegyházi Petőfi Emlékbizottság, a budapesti Petőfi Irodalmi Múzeum, a Magyar PEN Központ, a Romániai Magyar PEN Központ és a Romániai PEN Központ társszervezésében) a költő halálának 150-ik évfordulója alkalmából megemlékezést, koszorúzást, irodalmi találkozót, Petőfi-bált és ökumenikus istentiszteletet tartottak.

Mint a napi sajtó már hírül adta, jelen volt magyar részről Hámori József kulturális és Martonyi János külügyminiszter, a román kormányt Eckstein Kovács Péter kisebbségügyi miniszter képviselte (beszédet tartott), Ion Caramitru román kulturális miniszter üzenetét pedig Kelemen Hunor államtitkár adta át.

A Petőfi-élműnél tartott ünnepségen az EÖGYKE nevében Issekutz Sarolta elnök helyezte el a koszorút Fehéregyházán.

A rendezvényt támogatta a bukaresti Művelődési Minisztérium, a budapesti Nemzeti Kulturális Örökség Minisztériuma, a bukaresti Kisebbségvédelmi Hivatal, a román kormány Kisebbségvédelmi Tanácsa, az Erdélyi Magyar Közművelődési Egyesület és a Magyar Kultúra Alapítvány. (Az EÖGYKE elnökének beszámolóját lásd lapunk 3. oldalán.)

----

A **szamosújvári Örmény Katolikus Székesegyház orgonájának** helyreállítási költségeihez már csak kb. 500 DM hiányzik. Kérjük, aki teheti, járuljon hozzá a munkálatok költségeihez, hogy mielőbb megszólalhasson műemlék orgonánk. Az Erdélyi Örmény Gyökök Kulturális Egyesület vállalja a céladományok eljuttatását, amelyek postai úton az egyesület címén, vagy székhelyén személyesen, forintban is befizethetők. Az adományozók nevét közölni fogjuk.

----

Az EÖGYKE székhelyén (Budapest I. Donáti u. 7/a) alatt megvásárolható Avedik Lukács Erzsébetváros monográfiája c. műve (1896, Szamosújvár) fénymásolt kivitelben, 2 ezer Ft-ért.

\*\*\*\*\*

### ***Benedek Katalin*** **Vergődik a lélek...**

(Elhangzott Karácsony Ernő kiállításának megnyitóján a Független Kisgazdapárt székházában, 1999. június 15-én)

*Karácsony Ernő* erdélyi magyarörmény származású képzőművész, a müncheni, majd nagybányai iskola mesterének, *Hollósy Simonnak* fajtájából való.

A 29. önálló tárlatát bemutató székelyudvarhelyi alkotó fiatal kora ellenére termékeny és gazdag pályaszakaszt tett meg.

Hollósy Simon nevét említettem, nemcsak az örmény gyökök okán, de a Nagybányához fűződő, fűzhető szálak is rokonságot teremtenek a két művész között.

Karácsony Ernő a bányavároskához kötődő festődinasztiából származik. Szinte genetikusan, zsigereiben érzi a közvetlen természeti élményt. Szemléletében, festésmódjában nem Nagybánya-epigon, ő egy más kor gyermeke. Egyéni stílusa van.

Kanyarodjunk vissza néhány gondolat erejéig a múlt század végi, s e század eleji festőkolónia célkitűzéseire, újításaihoz: a valóságos ég alatt, a zöldellő dombok között, a nyári napfényben mindenkinek magának kellett kialakítania a tájhoz való viszonyát.

De idézzük Hollósy Simont magát: "Künn a szabad ég alatt egy tájképben, a vonal mint test megértése, a szín, a távlat. Ilyen iskola minden embert egyenként, egyénileg fejleszt, nemcsak kivitelben, de nézni-látni tanít a szó legszorosabb értelmében szellemileg is."

Karácsony Ernő alanyi művész. Annyira ráfelelnek tájai az akár lírai dalokat, akár komor balladákat idéző sorokra. Alanyiségéhez tartozik az Univerzum, termőfölddel, növényekkel, fákkal. Elsősorban fái tolmácsolják lelkiállapotát, mely nem derűs. Ezek a teremtmények büszkén törnek az ég felé, olykor feszületben végződnek, megtörnek, hajladoznak - akárcsak alkotójuk. Ahogyan a vihar tépi őket, ahogy a nap rájuk süt. Összemosódnak egymással és ebben az egyesülésben ábrázoljuk is jelen van. Felfelé felhők, párák, ködök baljóslatú gomolygásában folytatódik a látvány. Nincs éles határ ég és föld között, a valóság és az álom között sem.

A természet fájdalomtól vonagló arcot ölt, szél süvít a kínban tekeredő formákban. De néha, pillanatokra becsillan a fény. Ettől elviselhető.

Fenyők adják elő drámájukat, velük azonosul a fenyő-lelkű művész.

Nyugtalanság, állandó mozgás a képeken.

A tájfestő a természetből átértelmezett, szinte végtelenített formákkal jeleníti meg *Erdei szirénjeit*, csakúgy mint az *Álmod* és a kusza *Ébredést. Életút* című műve a szövevényes, kusza, jövő-menő élet pikurális megfogalmazása. A *Gyilkos tó* fatörzsei képtelenek eltávozni a táj lidérces fogságából.

A *Hargita* vulkáni hangulatot áraszt. A *Zetelaki gát* csaknem történelem, minden festőisége ellenére is felidézi a Ceausescu-kor borzalmait. A realitástól élesen elhatárolja ezeket a józan, egyszerű fehér keret. Csak a rájuk futó egyenes vonal tónusa utal harmonikusan a belül dúló háborgásra, nagyszerű megoldást kínálva a valóság és a látomás elválasztásához.

Vergődik a lélek, de az ecset szakmai tökélyvel alkalmazza technikáit. Reméljük, hogy hamarosan a tájfestő Karácsony Ernő után a portréfestővel is megismerkedhetünk.

\*\*\*\*\*

### **Emlékezzünk 1848/49 hőseire**

*Utánnnyomás: Szamosújvári Napló 1912. január 14.*

### **Hermán János emlékiratai**

Előző számunkban közzeltük Hermán János emlékiratainak első részét. Ezúttal a második, befejező rész következik.

Este a huszárok megabrakoltak, vigyázzván, hogy észre ne vegyék a készülődést. Háromnegyed nyolckor már lovon volt a huszárság, néhányan a kapitányi lakra mentek, ott az éles töltéseket kivették és kiosztották, kinek mennyi kellett. Volt egy-két legény csizma nélkül, azt is vettek tehát